

U S T A W A

Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

Art. 1. Zanim na mocy uchwały sejmowej nie zostanie powołany do życia Bank Polski, Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa, założona i prowadzona aż do 11 listopada 1918 r. przez okupacyjną władzę niemiecką, jest jedyną emisyjną instytucją bankową Państwa Polskiego, kasą centralną urzędów państwowych i miejscem przechowywania depozytów, znajdujących się pod opieką państwa.

Art. 2. Suma marek polskich, wypuszczonych przez Polską Krajową Kasę Pożyczkową do 11 listopada 1918 r., wynosi 880.150.867 marek 50 fenigów. Za pewność aktywów, w jakich została umieszczona wyżej suma, odpowiada Państwo Niemieckie. Dalszą emisję marek polskich Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa prowadzi na rachunek Państwa Polskiego, pod nadzorem rządu, a specjalnie Ministra Skarbu, na zasadach, wyszczególnionych w następujących punktach.

Art. 3. Suma biletów Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, wypuszczonych po 11 listopada 1918 r., nie może przewyższać 500 milionów marek.

Art. 4. Marki polskie są środkiem prawnym płatniczym w całym państwie i przyjmowane są przez wszystkie urzędy, według wartości nominalnej. W tych dzielnicach kraju, w których prawnie obiegają jeszcze ruble lub korony, stosunek marek polskich do tych pieniędzy przy zapłatach skarbowych ustanawiany będzie perjodycznie przez Ministra Skarbu.

Art. 5. Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej nie wolno wydać ani jednego biletu, niezabezpieczonego całkowicie złotem, licząc 2.784 marki za jeden kilogram złota, albo następującymi wartościami:

- a) weksłami, złożonemi do dyskonta albo na zabezpieczenie kredytu w rachunku bieżącym, przyczem weksle muszą mieć conajmniej 2 podpisy i żyro jednego z banków polskich, posiadającego w Kasie kredyt; do terminu płatności weksli nie może brakować więcej nad 4 miesiące;
- b) towarami, złożonemi na zabezpieczenie pożyczek, udzielanych w stosunku połowy wartości szacunku rynkowego;
- c) polskimi papierami procentowemi i dywidendowemi, na zastaw których Kasa udziela pożyczek według norm, oznaczonych przez zarząd i zatwierdzonych przez Ministra Skarbu;
- d) polskimi papierami procentowemi, nabytemi na własny rachunek Kasy, do sumy nie przewyższającej 10 milionów marek;
- e) banknotami rosyjskimi i austriackimi, nabywanemi przez Kasę na własny rachunek, do sumy nie przewyższającej 10 milionów marek; dalsze nabywanie wymienionych banknotów może być zarządzone tylko przez Ministra Skarbu;
- f) banknotami rosyjskimi i austriackimi, zastawianemi w Kasie według norm, oznaczonych przez zarząd i zatwierdzonych przez Ministra Skarbu;
- g) banknotami niemieckimi, wymienianemi na marki polskie podług uznania zarządu do sumy 10 milionów marek; dalsze zwiększenie tej sumy zależy od decyzji Ministra Skarbu;
- h) nabywanemi na własny rachunek Kasy pieniędzmi, czekami i weksłami tych państw, których pieniądze nie były prawnym środkiem płatniczym w Polsce podczas okupacji.

Art. 6. Wszelkie pożyczki udzielane są tylko w markach polskich i mają być spłacone w tej lub w przyszłej polskiej walucie według kursu, który obowiązywać będzie dla konwersji wszelkich zobowiązań płatniczych.

Art. 7. Pożyczki udzielane są na termin nie dłuższy nad 6 miesięcy. Stopę procentową i prowizyjną oznacza zarząd.

Art. 8. Zastaw papierów i towarów odbywa się przez oddanie ich Kasie przy deklaracji, wyrażającej zgodę właściciela na sprzedaż zastawów przez Kasę za pośrednictwem maklera giełdowego, o ile w 10 dni po ustalonym terminie pożyczka nie będzie zapłaconą. Za zgodą Ministra Skarbu może też być udzielona pożyczka na towary, znajdujące się na składzie pożyczającego, pod jego opieką i odpowiedzialnością.

Art. 9. Zastawione papiery nie mogą być sekwestrowane i zaliczane do masy upadłości dłużnika, zanim nie zostanie spłacona cała suma długu należna Kasie.

Art. 10. Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa przyjmuje wkłady gotówkowe tylko bezprocentowe, bądź na przechowanie, bądź na rachunek bieżący, zwyczajny lub przekazowy (giro).

Art. 11. Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa jest kasą centralną wszystkich urzędów państwowych, a przede wszystkim kas skarbowych, które z polecenia Ministra Skarbu przelewają do Kasy wolne fundusze na rachunek Skarbu Państwa. Kasa zarządza rachunkiem Skarbu bezpłatnie. Wszelkie wypłaty Skarbu Kasa załatwia w granicach rozporządzalnej gotówki na rachunku Skarbu Państwa bez żadnej prowizji. Na zlecenia Skarbu Kasa inkasuje bezpłatnie należności skarbowe we wszystkich miejscowościach, gdzie posiada własne oddziały.

Art. 12. Krótkoterminowe, najdłużej 6-miesięczne, pożyczki Skarbu Państwa na zastaw biletów skarbowych i gminom na zastaw ich prawnie

wypuszczonych obligów Kasa może wydawać tylko na zasadzie każdorazowego postanowienia Rady Ministrów, zatwierdzonego przez Naczelnika Państwa, a po zebraniu się Sejmu jedynie na zasadzie uchwały sejmowej. Za pożyczki skarbowe Kasa nic nie pobiera, za pożyczki komunalne pobiera 5 %.

Art. 13. Prowizję za wszelkie bankowe czynności pośredniczące oznacza zarząd.

Art. 14. Kasa może otwierać oddziały na całym obszarze Państwa po zatwierdzeniu odnośnego wniosku zarządu przez Ministra Skarbu.

Art. 15. Zarząd Kasy powierza się dyrekcji, złożonej z naczelnego dyrektora i jego zastępcy, mianowanych przez Prezydenta Ministrów na wniosek Ministra Skarbu. Zarząd w swojej działalności kieruje się niniejszą ustawą i przepisami, wydanymi przez Ministra Skarbu.

Art. 16. Bilanse miesięczne Kasy drukuje się w gazecie urzędowej oraz conajmniej w 3 miejscowych gazetach według wyboru zarządu. O stanie emisji banknotów podaje się do wiadomości co 10 dni. W każdym bilansie miesięcznym, obejmującym stan majątku od początku istnienia Kasy, zaznacza się wpływy na poczet aktywów, przyjętych 11 listopada 1918 r.

Art. 17. Minister Skarbu perjodycznie zarządza rewizję bilansów i kas oraz całej biurowości Kasy według swego uznania. To samo prawo przysługuje Prezydentowi Ministrów, który może delegować do tej czynności zarówno urzędników państwowych jak i prywatnych rzeczoznawców.

Art. 18. Cały zysk, jaki okaże się przy zamknięciu rachunków rocznych Kasy, przelewa się na fundusz rezerwowy, o którego przeznaczeniu, jak również o likwidacji Kasy, zadecyduje Sejm.

Art. 19. Za podrabianie banknotów Kasy grozi taka sama odpowiedzialność, jak za podrabianie papierów państwowych.

Art. 20. We wszystkich wypadkach, których ustawa niniejsza nierozstrzyga, Kasa podlega ogólnemu prawu. W razie jakich bądź wątpliwości przy stosowaniu ustawy rozstrzyganie ich należy do Ministra Skarbu.

Art. 21. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia. Równocześnie traci moc obowiązującą ustawa Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej z dnia 9 grudnia 1916 r. (Dz. Rozp. dla Jen.-Gub. Warsz. Nr. 57 z dn. 13/XII 1916).

Dan w Warszawie, d. 7 grudnia 1918 r.

Naczelnik Państwa:

J. Pilsudski

Prezydent Ministrów:

Moraczewski

Kierownik Ministerstwa Skarbu:

Byrka